

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.3.2012 г.
COM(2012) 156 final

2012/0078 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която да бъде взета от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна, по отношение на разпоредбите относно координацията на системите за социална сигурност

Обяснителен меморандум

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

С член 51 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Черна гора, от друга страна¹, („Споразумението“) се определя, че Съветът за стабилизиране и асоцииране с решение създава съответните разпоредби за изпълнение на принципите за координация на системите за социална сигурност, както е предвидено в посочения член.

Общ контекст

Член 51 от Споразумението с Черна гора съдържа разпоредби за ограничена координация между системите за социална сигурност на държавите членки и Черна гора. За да породят действие принципите, изложени в член 51, е необходимо решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението.

Няколко други споразумения с трети държави съдържат подобни разпоредби за координация на системите за социална сигурност. Настоящото предложение е част от пакет от предложения, включващ подобни предложения по отношение на споразуменията с Албания, Сан Марино и Турция. Първият пакет с подобни предложения по отношение на Алжир, Мароко, Тунис, Хърватия, бившата югославска република Македония и Израел бе приет от Съвета през октомври 2010 г.²

За да бъде установена позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в Съвета за стабилизиране и асоцииране, е необходимо решение на Съвета.

Съществуващи разпоредби в областта на предложението

На равнище Европейски съюз системите за социална сигурност на държавите членки се координират от Регламент (ЕО) № 883/2004³ и Регламент (ЕО) № 987/2009⁴, който е регламентът за прилагането му.

С Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Съвета⁵ се разширява обхватът на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които не попадат в обхвата на тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство. В този регламент вече е застъпен принципът за сумиране на натрупаните от черногорски работници в различните държави членки осигурителни периоди по отношение правото на придобиване на определени обезщетения, посочени в член 51, параграф 1, буква а) от Споразумението с Черна гора.

¹ ОВ L 108, 29.4.2010 г., стр.1.

² ОВ L 306, 23.11.2010 г.

³ ОВ L 166, 30.04.2004 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 344, 29.12.2010 г., стр. 1. В съответствие с протоколи № 21 и 22 Дания и Обединеното кралство не са обвързани и не прилагат Регламент (ЕС) № 1231/2010. Обединеното кралство обаче продължава да е обвързано и да прилага предишния Регламент (ЕО) № 859/2003, ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 1.

Съгласуваност с други политики и цели на Съюза

Една от целите на Споразумението за стабилизиране и асоцииране с Черна гора е да окаже подкрепа на усилията на Черна гора в развитието на икономическото и международното ѝ сътрудничество. Със Споразумението се прави стъпка напред към подготовката на Черна гора за присъединяването ѝ към Европейския съюз. Изпълнението на разпоредбите на член 51 от Споразумението между ЕС и Черна гора за координация на системите за социална сигурност ще подсили привилегираните отношения с Черна гора, както е предвидено в член 8 от ДЕС.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Консултация със заинтересованите страни

Настоящото предложение за ограничена координация между системите за социална сигурност на държавите членки и на Черна гора е изготвено по почти идентичен начин с пакета от шест проекта на решения на Съвета за асоцииране, съответно с решенията на Съвета за стабилизиране и асоцииране, по отношение на Алжир, Мароко, Тунис, Хърватия, бившата югославска република Македония и Израел, по отношение на които позицията на Европейския съюз бе определена с решение на Съвета през октомври 2010 г. През 2010 г. в Съвета се проведе по-задълбочени преговори по съдържанието на цитираните решения. Тези преговори бяха предшествани от интензивни дискусии с всички държави членки в Административната комисия за координация на системите за социална сигурност.

Събиране и използване на експертни становища

Не бяха необходими външни експертни становища.

Оценка на въздействието

Член 51 от Споразумението с Черна гора съдържа принципи за ограничена координация между системите за социална сигурност на държавите членки и на Черна гора. Освен това няколко други споразумения с трети държави съдържат подобни разпоредби за координацията на системите за социална сигурност. Всички те изискват решение на съответния орган, създаден съгласно въпросните споразумения, за да могат принципите за координация да породят действие.

Целта на членовете относно социалната сигурност в посочените споразумения е работниците от дадена асоциирана страна да могат да получават определени обезщетения, предоставяни по силата на законодателството на държавата членка или държавите членки, което се прилага или се е прилагало по отношение на тях. На принципа на реципрочността същото важи и за всеки гражданин на ЕС, работещ в асоциираната страна.

Тъй като разпоредбите в предложенията, включени в настоящия пакет от предложения по отношение на четири асоциирани държави (Албания, Черна гора, Сан Марино и Турция), са почти идентични, а така също и почти идентични с първия пакет от шест решения по отношение на Алжир, Мароко, Тунис, Хърватия, бившата югославска република Македония и Израел, приети от Съвета през 2010 г., прилагането им от

страна на институциите за социална сигурност на държавите членки ще бъде улеснено. Прилагането на тези предложения може да има известно финансово отражение за националните институции за социална сигурност, тъй като те трябва да предоставят например обезщетенията, описани в член 51 от Споразумението с Черна гора. Този член обаче се отнася единствено до лица, които в миналото или понастоящем правят вноски в националната система за социална сигурност на съответната държава, съгласно предвиденото в нейното национално законодателство. При всяко едно положение обаче при преценяването на настоящия етап на точното въздействие на тези предложения върху националната система за социална сигурност могат да възникнат трудности.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Обобщение на предлаганите мерки

Настоящото предложение се състои от решение на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от Съюза в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението с Черна гора, и от проект на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране в сферата на социалната сигурност, което е дадено в приложение.

Предлаганото решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране изпълнява изискванията на член 51 от Споразумението с Черна гора за такова решение с цел да бъдат въведени принципите на социалната сигурност, съдържащи се в този член. Следователно решението съдържа разпоредби за прилагането на разпоредбите на член 51 от Споразумението с Черна гора, които не са обхванати от Регламент (ЕС) № 1231/2010.

Освен това предлаганото решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране гарантира, че разпоредбите относно прехвърлянето на обезщетения и отпускането на семейни помощи също се прилагат, по силата на принципа на реципрочността, към работниците от ЕС, законно наети в Черна гора и към членовете на техните семейства, които законно пребивават в Черна гора.

Правно основание

Член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с член 79, параграф 2, буква б) от него. Вследствие на това Дания няма да участва в приемането на настоящото решение. Ирландия и Обединеното кралство също няма да участват в приемането на настоящото решение, освен ако не уведомят, че желаят да участват в приемането и прилагането му. Неучастието на посочените държави в решението на Съвета не засяга участието им в решението на Съвета за стабилизиране и асоцииране.

Принцип на субсидиарност

В Споразумението с Черна гора се предвиждат принципи за координация на системите за социална сигурност, които трябва да се прилагат еднакво от всички държави членки. Следователно изпълнението на тези принципи следва да се подчинява на единни условия, което може да се постигне по-добре на равнището на Съюза.

Принцип на пропорционалност

Настоящото предложение е в съответствие с принципа на пропорционалност поради следните причини.

Държавите членки продължават да имат изключителни правомощия при определянето, организирането и финансирането на своите национални системи за социална сигурност.

С предложението единствено се организира до известна степен координацията на системите за социална сигурност на държавите членки и Черна гора в полза на гражданите на тези държави. Освен това предложението не засяга права и задължения, възникващи по силата на двустранни споразумения за социална сигурност, сключени между държавите членки и Черна гора, които предвиждат по-благоприятно третиране на съответните лица.

Предложението минимизира финансовата и административната тежест върху националните органи, тъй като е част от пакет от подобни предложения, които осигуряват единно прилагане на принципите на социалната сигурност, съдържащи се в споразуменията за асоцииране с трети държави.

Избор на инструменти

Предлагани инструменти: решение на Съвета (съдържащо в приложение проект на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране).

Други средства не биха били подходящи поради следната причина.

Не съществува алтернатива на предложените мерки. В член 51 от Споразумението се изисква решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране. В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз се предвижда решение на Съвета с цел установяване на позициите, които да трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема решения, имащи правно действие.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Европейския съюз.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

Опростяване

Предложението ще доведе до опростяване на административните процедури за националните публични органи и опростяване на административните процедури за частните субекти.

Разпоредбите на предложението, отнасящи се до координацията на системите за социална сигурност за черногорските граждани, са почти идентични с тези за граждани на другите асоциирани държави. Това ще доведе до опростяването на процедурите и до намаляване на административната тежест за националните институции за социална

сигурност.

Лицата, за които се отнася предложението, не се сблъскват с различни национални разпоредби по отношение на принципите на социалната сигурност, съдържащи се в член 51 от Споразумението с Черна гора, и така могат да разчитат на единни разпоредби в рамките на Европейския съюз.

Подробно обяснение на предложението

А. Решение на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране с Черна гора, по отношение на разпоредбите относно координацията на системите за социална сигурност.

Член 1

С този член се предвижда заемането на позицията на ЕС в Съвета за стабилизиране и асоцииране ЕС—Черна гора.

Б. В приложение проект на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране по отношение разпоредбите относно координацията на системите за социалната сигурност, съдържащи се в Споразумението.

Част I: Общи разпоредби

Член 1

В този член се определят — за целите на законодателството на всяка от държавите членки и за целите на законодателството на Черна гора — понятията „Споразумение“, „регламент“, „регламент за прилагането“, „държава членка“, „работник“, „член на семейството“, „законодателство“, „обезщетения“ и „прехвърляеми обезщетения“, а за останалите понятия, използвани в приложеното решение, се препраща към регламента и регламента за прилагането.

Член 2

В съответствие с формулировката в член 51 от Споразумението с Черна гора в този член се определят лицата, за които се прилага приложеното решение.

Член 3

В този член се предвижда недискриминационно отношение към всички лица, попадащи в обхвата на Споразумението, по отношение на всички обезщетения за социална сигурност, обхванати от него.

Част II

Отношения между държавите членки и Черна гора

Тази част от приложения проект на решение обхваща принципите, съдържащи се в член 51, параграф 1, буква б) от Споразумението с Черна гора, както и клаузата за реципрочност по отношение на гражданите на ЕС и членовете на техните семейства, предвидена в член 51, параграф 2.

Член 4

В този член се съдържа принципът за прехвърляне на паричните обезщетения, предвиден в член 51, параграф 1, буква б) от Споразумението с Черна гора, и се изяснява, че той се прилага само за обезщетенията, съдържащи се в член 1, параграф 1, буква и) от приложеното решение, в което са изредени обезщетенията, посочени в този параграф.

Част III

Други разпоредби

Член 5

В този член се съдържат общи разпоредби за сътрудничество между държавите членки и техните институции, от една страна, и Черна гора и нейните институции, от друга, както и между бенефициерите и съответните институции. Тези разпоредби са подобни на разпоредбите на член 76, параграфи 3 и 4, първа и трета алинея и параграф 5 от Регламент (ЕС) № 883/2004.

Член 6

В този член са определени процедурите за административни проверки и медицински прегледи, подобни на тези, съдържащи се в член 87 от Регламент (ЕО) № 987/2009. Освен това е предвидена възможност за приемане на други разпоредби по прилагането в тази област.

Член 7

В този член се предвижда възможност за използване на процедурата за уреждане на спорове, определена в Споразумението.

Член 8

В този член се прави препратка към приложение II към приложеното решение, което е подобно на приложение XI към Регламент (ЕО) № 883/2004 и което е необходимо, за да се определят необходимите специални разпоредби за прилагането на черногорското законодателство спрямо приложеното решение.

Член 9

С този член се дава възможност административните процедури от съществуващи споразумения между държава членка и Черна гора да продължат да се прилагат при определени условия.

Член 10

В този член се предвижда възможността за сключване на допълнителни административни споразумения.

Член 11

Преходните разпоредби, предвидени в този член, са подобни на преходните разпоредби в член 87, параграфи 1, 3, 4, 6 и 7 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

Член 12

С този член се изяснява правният статут на приложенията към приложеното решение и процедурата за тяхното изменение.

Член 13

В този член се изяснява датата на влизане в сила на приложеното решение.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която да бъде взета от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна, по отношение на разпоредбите относно координацията на системите за социална сигурност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, по-специално член 79, параграф 2, буква б) във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) В член 51 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна¹ („Споразумението“), се предвижда, че Съветът за стабилизиране и асоцииране с решение създава съответните разпоредби за изпълнение на принципите, установени в посочения член.
- (2) В съответствие с член 3 от Протокол (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, [Ирландия][и][Обединеното кралство] [е][са] уведомила[и] с писмо[а] от [..] за желанието си да участва[т] в приемането и прилагането на настоящото решение.
- (3) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, [Ирландия][Обединеното кралство] не участва[т] в приемането на настоящото решение и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане.
- (4) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол (№ 22) относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за

¹ ОВ L 108, 29.4.2010 г., стр. 1.

функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да бъде взета от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна („Споразумението“), по отношение на изпълнението на член 51 от Споразумението, се основава на проекта на решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране, приложен към настоящото решение.

Незначителните промени в проекта на решението могат да бъдат приемани от представителите на Съюза в Съвета за стабилизиране и асоцииране, без да е необходимо допълнително решение на Съвета.

Член 2

Решението на Съвета за стабилизиране и асоцииране се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проект на

**РЕШЕНИЕ № .../... НА СЪВЕТА ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ И АСОЦИИРАНЕ ЕС—
ЧЕРНА ГОРА**

от ... година

**по отношение на разпоредбите относно координацията на системите за социална
сигурност, съдържащи се в Споразумението за стабилизиране и асоцииране**

СЪВЕТЪТ ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ И АСОЦИИРАНЕ,

като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна¹, и по-специално член 51 от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 51 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна, („Споразумението“) се предвижда координацията на системите за социална сигурност на Черна гора и държавите членки и се определят принципите за посочената координация.
- (2) В член 51 от Споразумението се предвижда, че Съветът за стабилизиране и асоцииране приема решение за целите на изпълнението на принципите, определени в посочения член.
- (3) По отношение на прилагането на принципа за недискриминация с настоящото решение не следва да се предоставят допълнителни права, произтичащи от определени факти или събития, настъпващи на територията на другата договаряща се страна, когато подобни факти или събития не са взети предвид в законодателството на първата договаряща се страна, освен правото за прехвърляне на някои обезщетения.
- (4) При прилагането на настоящото решение правото на черногорските работници на семейни обезщетения следва да се подчинява на условията членовете на техните семейства да пребивават законно с тези работници в държавата членка, в която работниците са наети на работа. Настоящото решение не следва да дава право на семейни обезщетения по отношение на членове на семействата, пребиваващи в друга държава, например Черна гора.
- (5) Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Съвета² вече разширява обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 се разширява по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство. В Регламент (ЕС) № 1231/2010

¹ ОВ L108, 29.4.2010 г., стр.1.

² ОВ L 344, 29.12.2010 г., стр. 1.

вече е застъпен принципът за сумиране на натрупаните от черногорските работници в различните държави членки осигурителни периоди по отношение на правото на придобиване на определени обезщетения, посочени в член 51, параграф 1, буква а) от Споразумението.

- (6) Може да бъде необходимо да се определят специални разпоредби, които да съответстват на специфичните особености на законодателството на Черна гора, за да се улесни прилагането на правилата за координация.
- (7) За гарантиране на гладкото протичане на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки и Черна гора, е необходимо да се предвидят специални разпоредби относно сътрудничеството между държавите членки и Черна гора, както и между съответното лице и институцията на компетентната държава.
- (8) Следва да се приемат преходни разпоредби, за да се защитят лицата, обхванати от настоящото решение, и да се гарантира, че те не губят права в резултат на влизането му в сила,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

- 1. За целите на настоящото решение:
 - а) „Споразумение“ означава Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга;
 - б) „регламент“ означава Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност³, приложим в държавите — членки на Европейския съюз;
 - в) „регламент за прилагане“ означава Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност⁴;
 - г) „държава членка“ означава държава — членка на Европейския съюз;

³ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

- д) „работник“ означава
- i) за целите на законодателството на държавите членки — лице, което осъществява дейност като заето лице по смисъла на член 1, буква а) от регламента;
 - ii) за целите на законодателството на Черна гора — лице, което осъществява дейност като заето лице по смисъла на това законодателство;
- е) „член на семейството“ означава
- i) за целите на законодателството на държава членка — член на семейството по смисъла на член 1, буква и) от регламента;
 - ii) за целите на законодателството на Черна гора — член на семейството по смисъла на това законодателство;
- ж) „законодателство“ означава
- i) по отношение на държавите членки — законодателство по смисъла на член 1, буква л) от регламента, което се прилага за обезщетенията, попадащи в приложното поле на настоящото решение;
 - ii) по отношение на Черна гора — съответното законодателство, приложимо в Черна гора по отношение на обезщетенията, попадащи в приложното поле на настоящото решение;
- з) „обезщетения“ означава
- пенсии за старост,
 - пенсии за преживели лица,
 - пенсии поради трудови злополуки и професионални болести,
 - пенсии за инвалидност поради трудови злополуки и професионални болести,
 - семейни надбавки:
- и) „прехвърляеми обезщетения“ означава
- i) по отношение на държавите членки:
 - пенсии за старост,
 - пенсии за преживели лица,
 - пенсии при трудова злополука и професионална болест,
 - пенсии за инвалидност поради трудови злополуки и професионални болести,
- по смисъла на регламента, с изключение на специалните парични обезщетения, независещи от вноски, изброени в приложение X към регламента;
- ii) по отношение на Черна гора — съответните обезщетения, предоставяни по законодателството на Черна гора, с изключение на специалните парични обезщетения, независещи от вноски, посочени в приложение I към настоящото решение;
2. Другите понятия, използвани в настоящото решение, са със значението, определено им:

- а) по отношение на държавите членки — в регламента и регламента за прилагане;
- б) по отношение на Черна гора — в съответното законодателство, приложимо в Черна гора.

Член 2

Обхванати лица

Настоящото решение се прилага:

- а) за работниците, които са черногорски граждани и които са или са били законно наети на работа на територията на държава членка и за които се прилага или е било прилагано законодателството на една или няколко държави членки, както и за преживелите ги лица;
- б) за членовете на семействата на работниците, посочени в буква а), при условие че същите пребивават или са пребивавали законно при съответния работник, докато работникът е нает на работа в държава членка;
- в) за работниците, които са граждани на държава членка и които са или са били законно наети на работа на територията на Черна гора и за които се прилага или е било прилагано законодателството на Черна гора, и за преживелите ги лица, и
- г) за членовете на семействата на работниците, посочени в буква в), при условие че същите пребивават или са пребивавали законно при съответния работник, докато работникът е нает на работа в Черна гора.

Член 3

Равно третиране

1. Работниците с черногорско гражданство, които са законно наети на работа в държава членка, и членовете на техните семейства, които законно пребивават при тях, имат право — по отношение на обезщетенията по смисъла на член 1, параграф 1, буква з) — да бъдат третирани без каквато и да било дискриминация на основата на гражданството им спрямо лица, които са граждани на държавата членка, в която са наети на работа съответните работници.
2. Работниците, които са граждани на държава членка и са законно наети на работа в Черна гора, и членовете на техните семейства, които законно пребивават при тях, имат право — по отношение на обезщетенията по смисъла на член 1, параграф 1, буква з) — да бъдат третирани без каквато и да било дискриминация на основата на гражданството им спрямо лицата с черногорско гражданство.

Част II

ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЧЕРНА ГОРА

Член 4

Отпадане на правилата за пребиваване

1. Прехвърляемите обезщетенията по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), на които имат право посочените в член 2, букви а) и в) лица, не подлежат на каквото и да било намаляване, изменение, спиране, оттегляне или конфискация по причина на обстоятелството, че бенефициерът пребивава:
 - i) за целите на обезщетение по законодателството на държава членка — на територията на Черна гора, или
 - ii) за целите на обезщетение по законодателството на Черна гора — на територията на държава членка.
2. Членовете на семейството на работник, както е посочено в член 2, буква б), имат право на прехвърляеми обезщетения, по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), подточка i) по същия начин като членовете на семейството на работник, който е гражданин на съответната държава членка, когато съответните членове на семейството пребивават на територията на Черна гора.
3. Членовете на семейството на работник, както е посочено в член 2, буква г), имат право на прехвърляеми обезщетения по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), подточка ii) по същия начин като членовете на семейството на работник, който е гражданин на Черна гора, когато съответните членове на семейството пребивават на територията на държава членка.

ЧАСТ III

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 5

Сътрудничество

1. Държавите членки и Черна гора взаимно си съобщават цялата информация във връзка с промени в техните законодателства, които могат да засегнат изпълнението на настоящото решение.
2. За целите на настоящото решение органите и институциите на държавите членки и на Черна гора си предоставят взаимно помощ и действат така, сякаш прилагат своето собствено законодателство. Административната помощ, предоставяна от посочените органи и институции, по правило е безвъзмездна.

Въпреки това компетентните органи на държавите членки и на Черна гора могат да се споразумеят за възстановяване на някои разходи.

3. Органите и институциите на държавите членки и на Черна гора могат — за целите на настоящото решение, да контактуват пряко помежду си, както и с участващите лица или техните представители.
4. Институциите и лицата, попадащи в приложното поле на настоящото решение, са длъжни взаимно да си предоставят информация и да си сътрудничат с оглед гарантиране на правилното изпълнение на настоящото решение.
5. Съответните лица трябва да информират институциите на компетентната държава членка или на Черна гора, когато последната е компетентната държава, и тези на държавата членка по пребиваване или на Черна гора, когато последната е държавата на пребиваване, колкото е възможно по-скоро за всяка промяна в тяхното лично или семейно положение, която засяга тяхното право на обезщетения по настоящото решение.
6. Неспазването на задължението за предоставяне на информация, посочено в параграф 5, може да доведе до прилагането на пропорционални мерки в съответствие с националното право. Независимо от това тези мерки трябва да са еквивалентни на мерките, които се прилагат в подобни ситуации съгласно вътрешното право, и не трябва да правят практически невъзможно или прекомерно трудно за заявителите да упражняват предоставените им съгласно настоящото решение права.
7. Държавите членки и Черна гора могат да предвидят национални разпоредби, с които се определят условия за проверка на правото на обезщетения, за да се отчете фактът, че бенефициерите остават или пребивават извън територията на държавата, в която се намира институцията длъжник. Тези разпоредби трябва да бъдат пропорционални, прилагат се без дискриминация на основата на гражданство и в съответствие с принципите в настоящото решение. Тези разпоредби се съобщават на Съвета за стабилизиране и асоцииране.

Член 6

Административни проверки и медицински прегледи

1. Настоящият член се прилага за лицата, посочени в член 2 и получаващи прехвърляеми обезщетения, както е посочено в член 1, параграф 1, буква и), както и за институциите, които отговарят за изпълнението на настоящото решение.
2. Когато лице, което получава обезщетения или претендира за такива, или член на неговото семейство има престой или пребивава на територията на държава членка, а институцията длъжник се намира в Черна гора, или е в Черна гора, а институцията длъжник е в държава членка, медицинският преглед се извършва по искане на тази институция от институцията по мястото на престой или пребиваване на бенефициера в съответствие с процедурите, определени в законодателството, прилагано от тази институция.

Институцията длъжник информира институцията по мястото на престой или пребиваване за всякакви специални изисквания, които евентуално трябва да се изпълнят, и за това какво трябва да се включи в медицинския преглед.

Институцията по мястото на престой или пребиваване препраща доклад до институцията длъжник, която е поискала медицинския преглед.

Институцията длъжник си запазва правото да изиска бенефициерът да бъде прегледан от лекар по неин избор на територията, на която е мястото на престой или пребиваване на лицето, което получава обезщетения или претендира за такива, или в държавата, в която се намира институцията длъжник. От бенефициера обаче може да бъде поискано да се завърне в държавата на институцията длъжник само ако е в състояние да извърши това пътуване, без то да навреди на здравето му, като разходите за пътуване и настаняване се поемат от институцията длъжник.

3. Когато лице, което получава обезщетения или претендира за такива, или член на неговото семейство има престой или пребивава на територията на държава членка, а институцията длъжник се намира в Черна гора, или е в Черна гора, а институцията длъжник е в държава членка, административната проверка се извършва, по искане на институцията длъжник, от институцията по мястото на престой или пребиваване на бенефициера.

Институцията по мястото на престой или пребиваване изпраща доклад до институцията длъжник, която е поискала административната проверка.

Институцията длъжник си запазва правото да поиска положението на бенефициера да бъде проверено от специалист по неин избор. От бенефициера обаче може да бъде поискано да се завърне в държавата на институцията длъжник само ако е в състояние да извърши това пътуване, без то да навреди на здравето му, като разходите за пътуване и настаняване се поемат от институцията длъжник.

4. Една или няколко държави членки и Черна гора могат да се споразумеят за други административни разпоредби, при условие че уведомят за това Съвета за стабилизиране и асоцииране.
5. По изключение от принципа за безвъзмездна административна взаимопомощ по член 5, параграф 2 от настоящото решение действителният размер на разходите за проверките, посочени в параграфи 2—3 от настоящия член, се възстановява на институцията, към която е било отправено искане да ги извърши, от институцията длъжник, поискала проверките.

Член 7

Прилагане на член 129 от Споразумението

Член 129 от Споразумението се прилага, в случай че една от страните счита, че другата страна не е спазила задълженията, определени в членове 5 и 6.

Член 8

Специални разпоредби за прилагане на законодателството на Черна гора

Съветът за стабилизиране и асоцииране може, ако е необходимо, да определи в приложение II специални разпоредби за прилагането на законодателството на Черна гора.

Член 9

Административни процедури от съществуващи двустранни споразумения

Административните процедури, съдържащи се в съществуващи двустранни споразумения между държави членки и Черна гора, могат да продължат да се прилагат, при условие че тези процедури нямат неблагоприятно отражение върху установените с настоящото решение права или задължения на засегнатите лица.

Член 10

Споразумения, допълващи процедурите за прилагане на настоящото решение

Една или няколко държави членки и Черна гора могат да сключат споразумения, чиято цел е да допълват административните процедури за изпълнение на настоящото решение, особено по отношение на предотвратяването на измами и грешки и борбата с тях.

ЧАСТ IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Преходни разпоредби

1. Права съгласно настоящото решение не се придобиват за периода преди влизането му в сила.
2. При спазване на разпоредбите на параграф 1 право по настоящото решение се придобива, дори когато то се отнася до осигурителен случай, настъпил преди датата на влизането му в сила.
3. Всяко обезщетение, което не е било предоставено или е било спряно на основание гражданство или място на пребиваване на съответното лице, по искане на това лице се предоставя или възобновява, считано от датата на влизането в сила на настоящото решение, при условие че правата, въз основа

на които преди това са били предоставяни обезщетения, не са породили основание за изплащане на еднократна парична сума.

4. Ако посоченото в параграф 3 искане се подаде в срок от две години от датата на влизане в сила на настоящото решение, придобитите съгласно настоящото решение права пораждаат действие от датата на влизане в сила на настоящото решение и не може да има позоваване на разпоредбите на законодателството на която и да е държава членка или на Черна гора относно лишаване от права или погасяването им по давност срещу съответните лица.
5. Ако искането, посочено в параграф 3, е подадено след изтичането на две години от датата на влизане в сила на настоящото решение, правата, от които лицето не е било лишено или които не са погасени по давност, се считат за възникнали от датата на подаване на искането, при спазване на всякакви по-благоприятни разпоредби на законодателството на която и да е държава членка или Черна гора.

Член 12

Приложения към настоящото решение

1. Приложенията към настоящото решение са неразделна част от него.
2. По искане на Черна гора или Европейския съюз приложенията могат да бъдат изменени с решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране.

Член 13

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета за стабилизиране и асоцииране

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**СПИСЪК НА ЧЕРНОГОРСКИТЕ СПЕЦИАЛНИ ПАРИЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ,
НЕЗАВИСЕЩИ ОТ ВНОСКИ**

ПРИЛОЖЕНИЕ II

**СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО
НА ЧЕРНА ГОРА**